

metti, at Hvítubók hongur ikki saman búskaparliga og at atlan landsstýrisins hevur demokratiskt og búskaparligt undirskot.

100 ára stríð

Helena Dam á Neystabø helt lötuna vera komna at enda eitt nærum 100 ára gamalt stríð, og at vit nú eru komin til eitt vegamót.

Hon helt tað vera gott, at eingin fyri 20 árum síðani spurdi um framtíðina, tí vit hava verið í kreppu í 1990-92 hóast heimastýrislóg og ríkisstuðul. Hon metti annars ikki vera rætt, at nakar flokkur tekur sær rætt til einrætt uppá vælferðina.

Hon greiddi frá, at eitt lykkað er samvinna og at eingin ætlan at kvetta ella at taka møguleikar frá føroyingum og fólkum skal í síðsta enda taka støðu.

Sum Móses á sinni

Alvur Kirke helt tiltakið vera gott. Hann minti á gamla havnarmannin, sum helt kærleikan sita í baklummanum. Fólk eru bangin fyri, hvat fullveldi kann kosta. Ung seta búgv, tí ein kann ikki búgva hjá foreldrunum.

Alvur helt Hvítubók minna um Móses á sinni. Hann sendi nýsnar inn at vita, hvussu landið sá út. Sama leiklut helt hann Hvítubók hava.

Alvur Kirke helt bókinna vera turran, men áhugaverdan og sakligan lesna. Ikki politiskt lítaður lesnaður.

Viðmerkingar

Jógvan Arge gav síðani pallborðsluttakarunum møguleika at koma við viðmerkingum.

Hogni Hoydal minti á, at ætlanin við Hvítubók er at „avmystifisera“ fullveldisætlanina, tí andstøðan hevur fært hesa fram sum morð og brand. Hogni helt Hvítubók mótproyva hetta.

Óli Breckmann vendi sær til tey, ið ivast. Hann segði lötuna vera søguliga og lagaliga. Hann helt, at vit hava prýgvað, at til ber at húsast og minti á avlopini í búskapinum. Hann helt avtaluna kunna eita hvat sum helst, bert hon er millum javnbjóðis partar.

Jóannes Eidesgaard minti á, at politikkur snýr seg um at vera ærligur. Tí fagnaðist hann um, at Miðflokkurin minti á, at tað snýr seg um at vilja og ofra nakað. Hann minti eisini Óla á, at ein kann bert fara aftur til seinast, tá Fólkaflokkurin hevði lógmann og minnst víður-skiptini. Hetta var í 1989.

Edmund Joensen takkaði Jóannes fyrri at hava flutt seg mótevgis sambandinum. Hann minti annars á, at vit hava sæð, hvussu lítið skal til, áðrenn 8000 fólk flyta av landinum. Bert fá av hesum eru komin aftur.

Helena Dam á Neystabø helt tað vera ringt at staðfesta, hvar Javnaðarflokkurin er. Hon helt, at nú má komast víðari politiskt og vegin helt hon vera at vit fáa sjálvsavgerðarrætt.

Alvur Kirke helt tað ganga upp og niður og minti

á, at vit hava bert fiskin at líta á. Hann minti á søguna um 7 góð og 7 ring ár. Hann helt vera upplagt, at í góðum árum verður lagt upp fyri til verri tíðir.

Orðið fritt

Stundin var so komin, til at orðið var fritt og fólk í salinum fingi møguleika at siga sína hugsan og koma við spurningum. Ikki so nógv nýttu møguleikan, men spurningarnir, ið komu, vóru viðkomandi.

Ein úr salinum vildi vita frá Edmundi og Hogni, hvørt teir mettu grundarlag vera fyrri vælferð um 20 ár og eisini, um teir mettu ríkisstuðulin kappingaravlagandi.

Edmund Joensen var kontantur, og svaraði, at hetta velst alt um, hvønn politiskan veg vit velja at ganga. Hann metti, at við fullveldi er helvtin av fjggjarlógini burtur, skiftistíðin er ótrygg og sumuleiðis oljan og vandi er fyri fólkaflyting. Edmund minti á, at lönir eru ikki hægri í Føroyum, enn í Danmark, men ívaðist ikki í, at var ríkisstuðulin ikki, so vóru lönirnar her mundandi lægri og við ongum stuðuli vóru vit fátækt fólk.

Hogni minti á, at 8000 fólk fluttu við verandi skipan og ríkisstuðuli. Hann segði eisini, at Edmund kann ikki tryggja, at ríkisstuðulin verður verandi og so er hetta sum at senda rokning uttan vert. Hogni metti at peningurin úr Danmark kemur vegna trýst úr USA og vísti til nýggju hernaðarfrágreiðingina.

Jóannes Eidesgaard metti, at tað er ringt at sáa mistreysti í fólk, men verri er ikki at siga sannleikan. Hann metti, at fullveldi fær avleiðingar og at vit mugu

vita, hvat hetta kostar.

Helena Dam á Neystabø minti á, at eingin orsök var hjá donskum politikarum at siga, at um vit smekkaðu við hurðunum, so smekkaði lokið á pengakassanum, tí føroyingar smekkaðu ikki við hurðunum.

Óli Breckmann metti, at vón er fyri frammán, tí fyrri hvønn munn, ið skal mettast, er ein heili og tvær hendur.

Hvide løgne

Hans Birgir Hansen metti, at danir í 50 ár hava fært fram tað, ið hann nevndi hvide løgne og síðan sammanhann við heitið á nýggju bókin og røðina í TV3. Hann eftirlýsti kunning um fólksins rettindi og skyldur.

Samabands unglingin Jóhan Petur fjaldi ikki sín politiska lit. Hann kom inn á, at samgongan vildi ikki yvirtaka flogvøllin og setti spurningin, um Hogni Hoydal ikki vildi menna búskapin, áður enn fullveldi er veruleiki.

Hogni Minti á, at ein sjálvstøðugur búskapur stendur ikki í stað og rósti Edmundi og Jóannesi fyrri at hava fingið yvirsíkt, tá teir vóru ávíkavist lögmaður og fjggjarmálaráðharri.

Jóannes minti á, at menn minkaðu ikki ríkisstuðulin, tá teir samræddu um hann í fjør. Hann hækkaði og kemur kanska upp um milliardina, tí hann hækkaði við danska prístalinum. Hann helt eisini málið um flogvøllin vísa hugburðin.

Hogni vísti á, at vøllurin krevur ábrotur og at hetta er sum at keypa bil. Ein vil tryggja sær, at tað ein fær, er í lagið.

Helgi Abrahamsen vísti á, at sambært bláa fylgibindi-um, so flyta fólk av landi-

num, men í Hvítubók flyta tey aftur. Hetta Helt Hogni var ein misskiljing og vísti hesum aftur.

60 ára gomul bróstabørn

Petur Jensen helt tað vera óført, at vit nú skuldu vita, hvar vit gista um 20 ár, hóast orðtakið sigur, at eingin veit á morgni, hvar hann á kvöldi gistir. Hann sammetti annars ríkisráttarlugu stöðuna, sum hon er nú, við 60 ára gomul bróstabørn, ið sugva eina 80 ára gamla konu. Til mikla frægd fyrri fólkini í salinum, ið skemtadu sær óført. Og láturin gjordist ikki minni, tá Petur legði afturat, at hann vísti ikki hvør var troystari, munnurin á borninum ella 80 ára gamla konan.

Annliss Bjarkhamar helt vera lógdi, at Jóannes Eidesgaard vildi sleppa at leggja amboð í amboðskassan, men eftir danskar leiðbeining. Hon vildi vita, hví vit ikki skuldu hava føroyska grundlóg og hví Javnaðarflokkurin so fegin vildi hoyra danskar metingar.

Jóannes vísti á, at hann hevur havt sínar uppperðir við danskar politikarar. Hann helt, at tá vit hava verið saman í 600 ár, so er rimuligt, at báðir partar sleppa til orðana. Og ikki kann skaða, at hoyra donsku sjónarmiðini. Hann vísti á, at fáa vit fullveldi, so skulu vit hava grundlóg og at Javnaðarflokkurin er farin uppí grundlógararbeiðið.

Verkafólk

Ungi havnarmaðurin Pauli, búsetandi í Gøtu, vísti á síni ár á sjónum og á fiskavirkjum. Hann helt eina góð ráð til Hogni Hoydal vera, at hugsa um verkafólk og at koma við kunning til teirra,

um nøkur vón um eitt ja frá teimum skuldi vera til eina fólkataktvøðu.

Hogni og Óli tóku hetta til eftirtektar.

Edmund Joensen helt, at arbeiðarin ongantíð kann atkvøða ja, tí avleiðingin er eitt láglønarsamfelag.

Jóannes Eidesgaard metti, at tosið um kreativitet og fløguhug, tá fullveldi er veruleiki, er vovl, sum hann málbar seg. Hetta sást í kreppuni, tá eingin hevði hug at seta pening í nakað. Hann vísti á, at frælsi er eitt tað vakrasta orð á øllum málum, men tað er ymiskt, hvat verður lagt í tað.

Helena vísti á, at ætlanin er samstarv á jøvnum føti og at vit hava merkt kreppuna og skert frælsi inn á bein undir verandi víðurskiftum.

Alvur Kirke Helt vera positivt, at nú er ætlan um skipaða loysing, í mun til tað sum áður kallaðist kvett. Hann harmaðist tó, at í Føroyum er einoygd pressa og tvey sambandsbløð. Hann helt út frá hesum, at upplýsingin má betrast. Hann vónaði eina so góða avtalau, at sjálvt sambandsdugaði taka undir.

Langt ímillum á Fræslinum Niðurstøðan av fundinum má verða, at enn er langt ímillum samgongu og andstøðu. Ein væleydnaður fundur, við skemtiligum lötum og nærum ongantíð vóru pallborðsluttakararnir so ósamdir, at tað bilti nakað. Ongantíð kom blóðið veruliga í kók. Spurningarnir vóru fáir, men góðir og umhugsadur. Men tann breiða semjan var ongastaðni at hómna úti á Fræslinum týsdagin.

Endað varð við at syngja tjóðsangi.

Hóast langt var millum partarnar, kom blóðið ongantíð upp á kók - og áhoyrararnir settur fáar, men góðar spurningar
Mynd: Jens Kristian Vang

Kanning

Áðrenn fólk fóru in í høllina, fingi tey ein lepa, har atkvøðast skuldi um ein tók undir við fullveldi, var imóti ella ikki vísti. Eisini skuldi atkvøðast, tá ein kom út aftur av fundinum.

Úrslitið var, at áðrenn fundin atkvøddu 224 fólk. 97 søgdu ja til fullveldi, 86 søgdu nei og 40 vístu ikki. Ein seðil var blankur. Í prosentum gevur hetta 43,3% fyrri, 38,39% í-móti og 17,86% vistsu ikki.

Eftir fundin atkvøddu 216 fólk. 98 søgdu ja, 79 nei og 37 vístu ikki. 2 seðlar vóru blankir.

Í prosentum gevur hetta framgiong til fullveldisætlanina. 45% søgdu ja, 36,57% nei og 17,13% vístu ikki. „atkvøður vóru blankar.

Við vanligum meiriluta høvdu Føroyar fingið fullveldi eftir hesari kanningini, ið tó er gjørd á lítum grundarlag, og er hon tí ikki eftirfarandi.

Viðmerkjast skal, at áhoyrarar byrjaðu at fara úr salinum á middegi, hóast fundurin ikki endi fyrr enn klokkan 12:25. Sostatt er ivi um seinnu atkvøðuna, í mun til ta fyrri.